

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatio Synoptica De Iudiciis Ad Lib: II. Decretal: Gregorii IX.

**Herberstein, Ferdinand von
Tabarelli de Fatis, Donato Vincenzo**

Spirens., 1660

5. An licita sit denunciatio judicialis de secretis criminibus? & quid intelligatur nomine secreti & publici?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11416

bus ad istos locum habet hæc denunciatio. DENUNCIATUS autem potest excipere, quod potest habere regressum ad Judicem sæcularem, *Barth. in extravag. ad reprimendum n. 9. & seq.* Item potest allegare causam justam, quare contra conscientiam non teneat. *Anchar. in cap. novit: n. 22.* IN hac denunciatione servandus est ordo juris, libellus offertur, lis contestatur, sententia fertur in scriptis, *Ioan. And: in cit: cap. novit.* Effectus & finis ejus est, ut res restituatur & læsus servetur indemnis.

5. Difficultas præcipua est in hac materia, an licita sit denunciatio judicialis de secretis delictis omisâ correctione secretâ, & inductione testium: Ratio dubitandi esse potest, quia supra *Tit: 1. de inquisit: n. 2. & seq.* diximus ad inquisitionem specialem de occultis non posse Judicem procedere seclusâ infamiâ, undè erui videtur, neq; aliquem ad denuntiationem procedere posse in criminibus, de quibus infamia Rei non præcessit: quando præsertim correctio secreta adhibita non est. SUPPONIMUS I. multipliciter posse sus-
mise-

mi secretum & publicum, ut constat ex
 iis, quæ tradit *Gl. & Panor. in cap. ex litera-
 rum de temp. ordin. & cap. vestra de cohab. Clor.
 & mul.* Tres esse gradus specialiter publi-
 ci: & tres esse gradus secreti. Primus est,
 quando à duobus scitur, & tunc dicitur in
 jure probabile, quia probari delictum suf-
 ficienter potest, etsi nulla eius infamia sit.
 2. gradus publici est, quando non solùm
 probari potest, quia pluribus est notum
 sed eius versetur infamia, & hoc dicitur à
 jure famosum vel manifestum. 3. gradus
 est, quando est notorium, quodq; nullo
 modo celari potest, nec negari ab eo, qui
 commisit; & hoc rursus dupliciter con-
 tingit. Primò vel notorium notoreitate
 juris vel facti: illud est, quod jam est per
 sententiam declaratum: hoc est, quod à
 majori parte communitatis, oppidi, col-
 legii, vel vicinix cognoscitur, modò com-
 munitas excedat 10. personas: quæ omnia
 ex materia detractionis desumuntur. Op-
 posito modo contingit secretum. Illud
 namq; est primò, quod probari non po-
 test in judicio. Secundò, quod etsi proba-
 ri possit, non tamen laborat infamiâ. Ter-
 tiò,

tiò; quod probari facilè potest, & si aliqua
 tergiversatione celetur, neq; est maiori
 parti communitatis notum. SUPPONI-
 MUS. 2. Ex supra dictis Doctoribus apud
 Panorm: & communi sententia, quædam
 esse peccata quæ in solius peccantis da-
 mnum cedunt, quædam quæ in damnum
 tertii, quædam quæ in damnum commu-
 nitatis: primi generis sunt, quæ solum
 peccantem lædunt. v. g. fornicatio, sodo-
 mia, ebrietas. Secundi generis sunt, quæ
 tertium lædunt: adulterium, homicidi-
 um, furtum, detractio. Tertii generis
 comunitatem premunt, vel in temporalibus
 (qualia sunt proditio, institutio falsæ
 monetæ, subornatio ad officia, ex qua se-
 quitur dari indignis vel omitti digniores)
 vel in spiritualibus ut falsa doctrina, quæ
 fides vel mores corrumpuntur: ita ferè
 omnes DD. apud Petrum Navarrum *lib.*
2. de restit. cap: 4. num: 50. & præcipuè n. 69.
in nova edit. Et licet omnia peccata scan-
 dalosa in perniciem sint Reipubl: non ta-
 men propriè dicuntur esse contra bonum
 commune, quia eorum immediatum ob-
 jectum non est aliquod bonum commu-
 ne,

ne, quod per ipsa lædatur, quod necessa-
riò requisitum erat, ut dicerentur pro-
priè esse in damnum communitatis, ut su-
pra diximus titul: 2. de accus: num: 19. ad
fin. His positis.

6. Respondeo & dico 1. non esse opus,
ut præcedat infamia licitam denunciatio-
num juridicam. ita Suarez hic capit. 12. &
patet ex cap. inquisitionis & cap. Qualiter &
quando de accus: Ratio, quia in via inquisi-
tionis specialis prærequiritur infamia,
ut suppleat vicem accusatoris, qui semper
virtualis aut formalis ad condemnandum
requiritur, ut omnes docent cum D. Tho:
2. secunda. q. 67. art: 3. ex S. Ambrosio. Atqui
in nostro casu denunciator supplet vicem
accusatoris, quamvis non omninò susci-
piat totum onus illius, cum non ita obli-
getur ad probandum sicut accusator. Er-
gò ante hanc denunciationem non præ-
exigitur infamia. Deindè bonum comu-
ne exigit, ut quisque licitè possit accusare
judicialiter id, quod probare potest, esto
de delinquente infamia non præcesserit,
quod graviter læderetur, si facinorosi sci-
rent posse impunè peccare absque metu